

สำนักงาน ป.ป.ส.

หนังสือนิทานชุด
“อ่านอุ่นรัก”
สำหรับเด็กอายุ 4-6 ปี

ต้นกล้า ผู้กล้าหาญ

เรื่อง คุณทำดี
เขียนเรียงโดย ปรีดา ปัญญาจันทร์
ภาพ พัดชา ติชยรินทร์

หนังสือเล่มนี้ เป็นหนึ่งในหนังสือนิทานชุด "อ่านอุ่นรัก" ในโครงการหนังสือนิทาน สร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดสำหรับเด็กปฐมวัย ของสำนักงาน ป.ป.ส. ที่จัดทำขึ้น เพื่อเป็น หนึ่งในกระบวนการเตรียมพร้อมพลเมืองรุ่นใหม่ให้มีภูมิคุ้มกันชีวิต สามารถดำรงชีวิต ได้อย่างปลอดภัยในสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ต้องเผชิญสิ่งเร้า มากมาย รวมทั้งยาเสพติดที่เป็นอันตรายต่อตนเองและสังคม

ในโครงการนี้ สำนักงาน ป.ป.ส. เริ่มเสริมสร้างภูมิคุ้มกันตั้งแต่เด็กปฐมวัย โดย เลือกใช้สื่อหนังสือนิทานซึ่งมีเนื้อหา เรื่องราว และการเล่าเรื่องอยู่บนพื้นฐานทักษะ สำคัญของ "ความสามารถของสมองในการบริหารจัดการชีวิต" (การคิดเชิงบริหาร = Executive Functions ; EFs) ซึ่งเป็นการทำงานของสมองที่ช่วยให้เราควบคุมอารมณ์ ความคิด การตัดสินใจ ส่งผลต่อการกระทำของเรา เพื่อเป็นรากฐานสำคัญที่จะปูทาง สร้างภูมิคุ้มกันชีวิตให้เด็กรู้เท่าทัน และรับมือกับความเปลี่ยนแปลงได้ทุกรูปแบบต่อไป

EFs เป็น "ทักษะ" ที่ไม่สามารถสร้างขึ้นได้ด้วยการท่องจำ แต่ต้องพัฒนามาผ่าน ประสบการณ์ กิจกรรม หรือแบบฝึกหัดที่เด็กได้ลงมือทำด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง การฝึกให้เด็กเล็กมีทักษะ EFs จะช่วยสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดได้เมื่อเข้าสู่วัยรุ่น

EFs ประกอบด้วย 5 ทักษะที่สำคัญ

- ความจำที่นำมาใช้งาน (Working Memory)
- การยับยั้งชั่งใจ ศึกใคร่ครอง (Inhibitory Control)
- การควบคุมอารมณ์และพฤติกรรม (Emotional and Behavior Control)
- การยืดหยุ่นทางความคิด ปรับตัวง่าย (Cognitive Flexibility/Shift)
- การวางแผนและจัดการกับสิ่งต่างๆ (Planning/Organizing)

การฝึกให้รู้คิดรู้วิเคราะห์ เป็นเกราะกำบังอันแข็งแกร่งของชีวิต
ที่ผู้ใหญ่เราต้องสร้างให้ตั้งแต่พวกเขาเป็นเด็กเล็ก
เมื่อเติบโตขึ้น ยามเผชิญวิกฤตพวกเขาก็จะคิดไตร่ตรอง ยับยั้งชั่งใจ
วิเคราะห์ได้ด้วยตนเองว่า สิ่งใดควร ไม่ควร
พวกเขาจะกล้าตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์

คนที่รู้คิด รู้แก้ปัญหา รู้คุณค่าในตนเอง จะมีภูมิคุ้มกันชีวิต
และไม่มีวันตกเป็นเหยื่อของสิ่งเขี้ยววนใดๆ

ต้นกล้า ผู้กล้าหาญ

เรื่อง คุณทำดี
เรียบเรียงโดย ปรีดา ปัญญาจันทร์
ภาพ พัดชา ดิษยนันท์

“ต้นกล้าผู้กล้าหาญมาแล้ว”
ต้นกล้าวิ่งมาแล้วผลักเพื่อนๆ กระเด็นล้มลง

“โธ้ย ไม่อยากเล่นกับต้นกล้าแล้ว”
ต้นกล้าเป็นเด็กแข็งแรงและตัวโตกว่าเพื่อน
เวลาเล่นกับเพื่อนจึงเล่นแรงโดยไม่รู้ตัว

บางครั้งก็เล่นสนุกๆ เกินไป

เพื่อนผู้หญิงชอบเล่นขายของที่ต้องเล่นเบาๆ

ค่อยๆ จับ ค่อยๆ เล่น

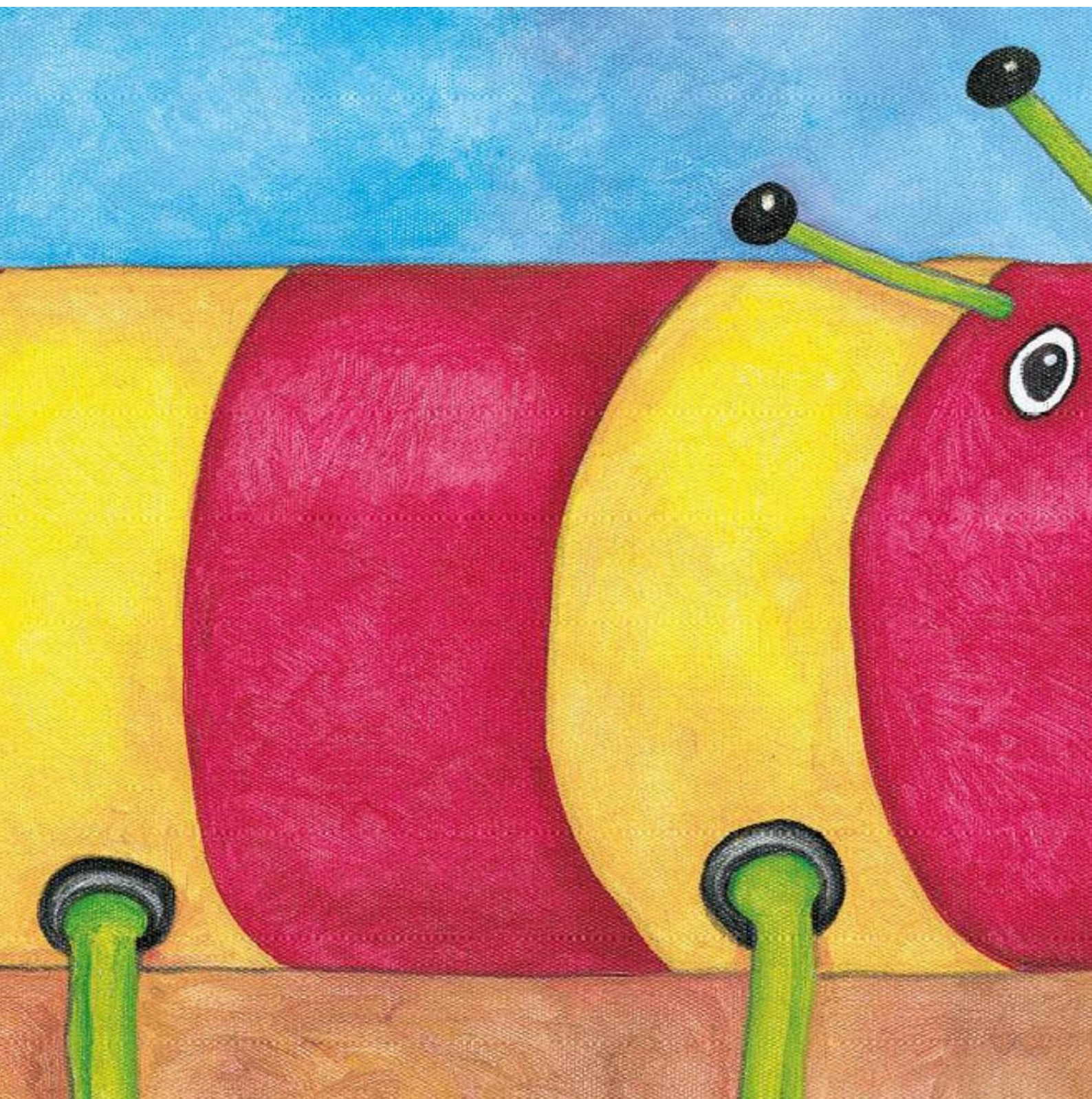
“ต้นกล้าผู้กล้าหาญมาแล้ว”

ต้นกล้าวิ่งเข้าไปชนจนของหล่นของพัง

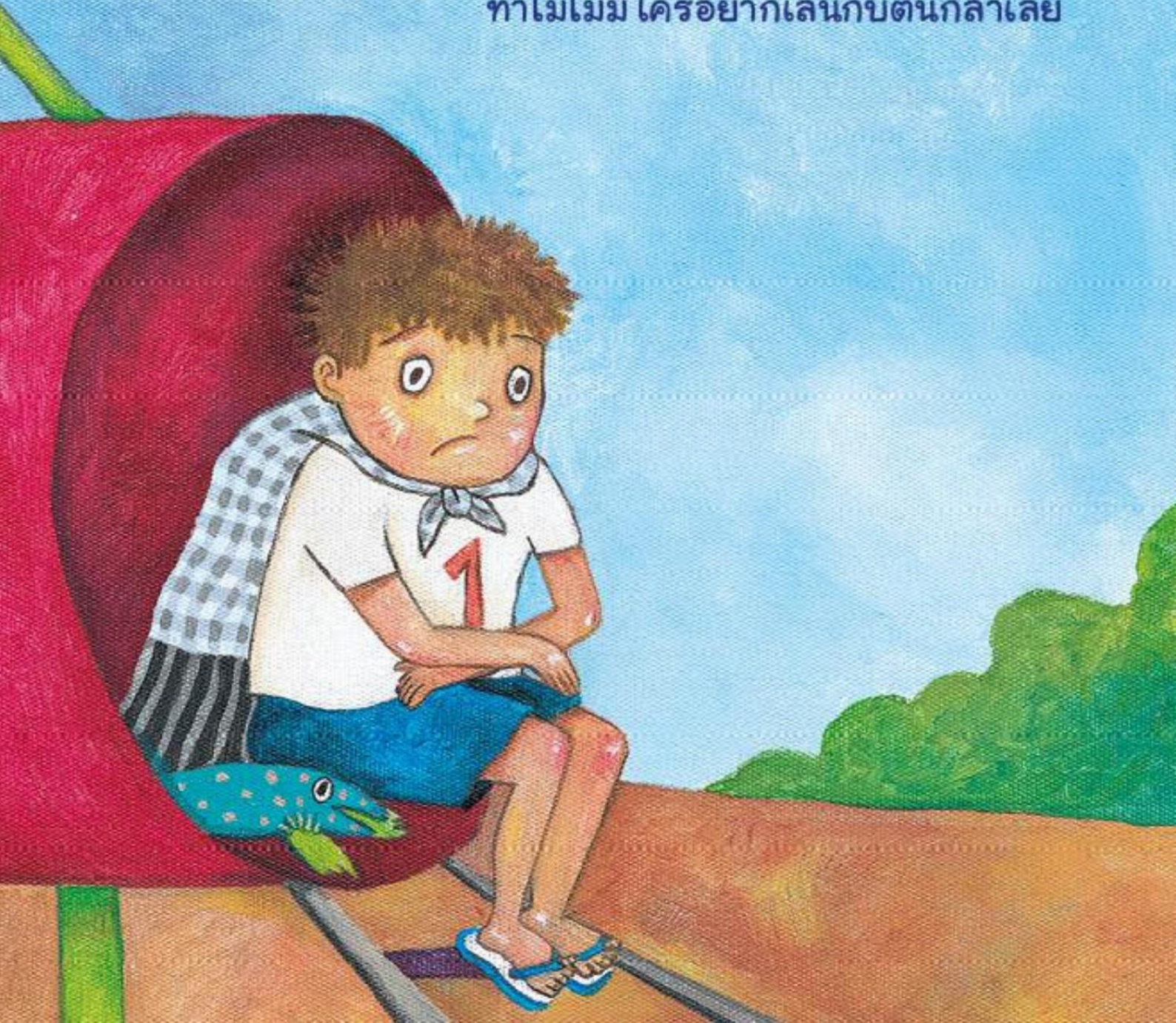

“ไม่อยากเล่นกับต้นกล้าแล้ว”
เพื่อนผู้หญิงพูดพร้อมกับบอกให้ต้นกล้าออกไป

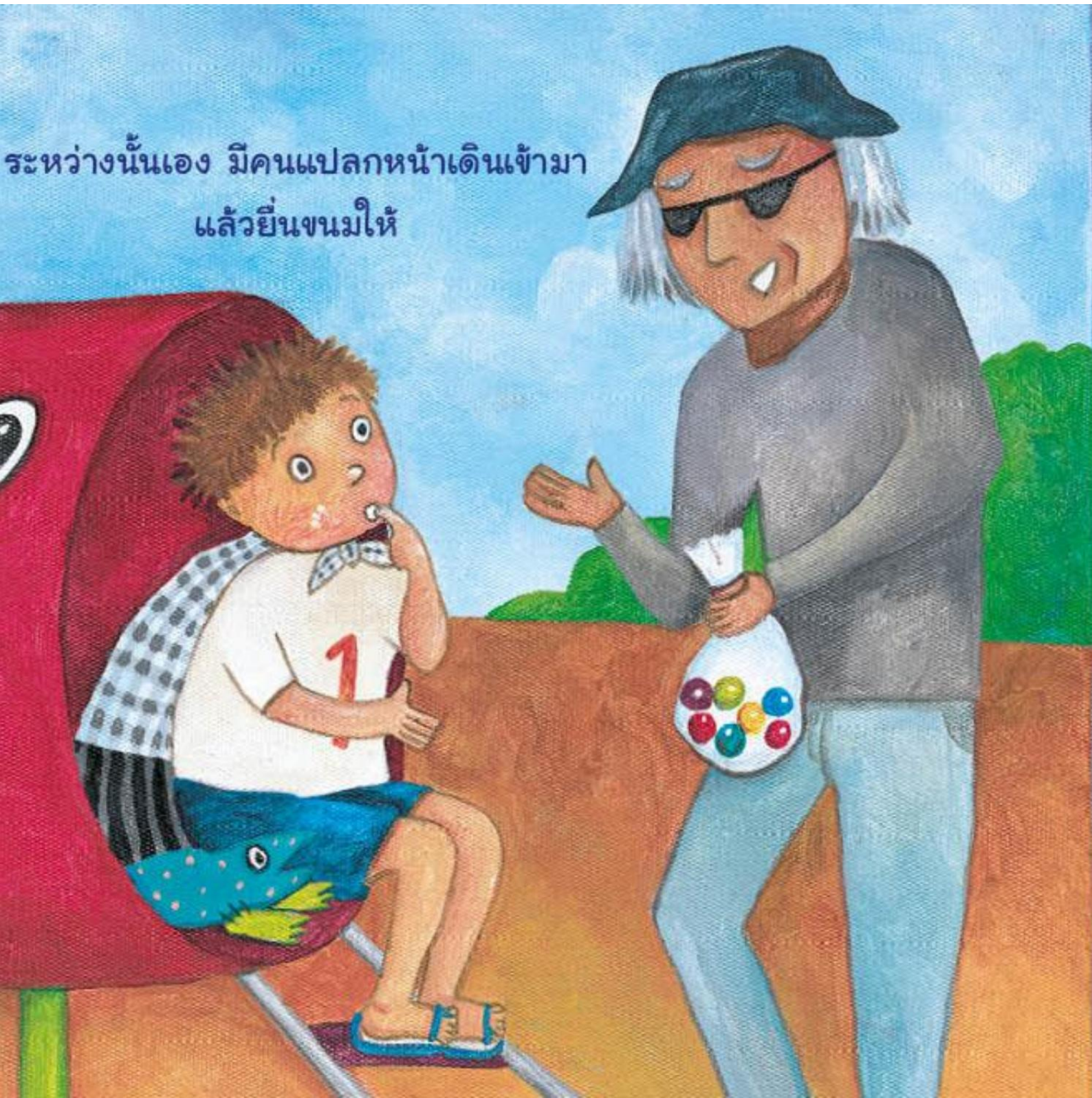

ทำไมไม่มีใครอยากเล่นกับต้นกล้าเลย

ระหว่างนั้นเอง มีคนแปลกหน้าเดินเข้ามา
แล้วยื่นขนมให้

เอ๊ะ...คุณพ่อ คุณแม่ คุณครู เคยสอนว่าอย่ารับของจาก
คนแปลกหน้า อาจเป็นอันตรายและไม่สบาย

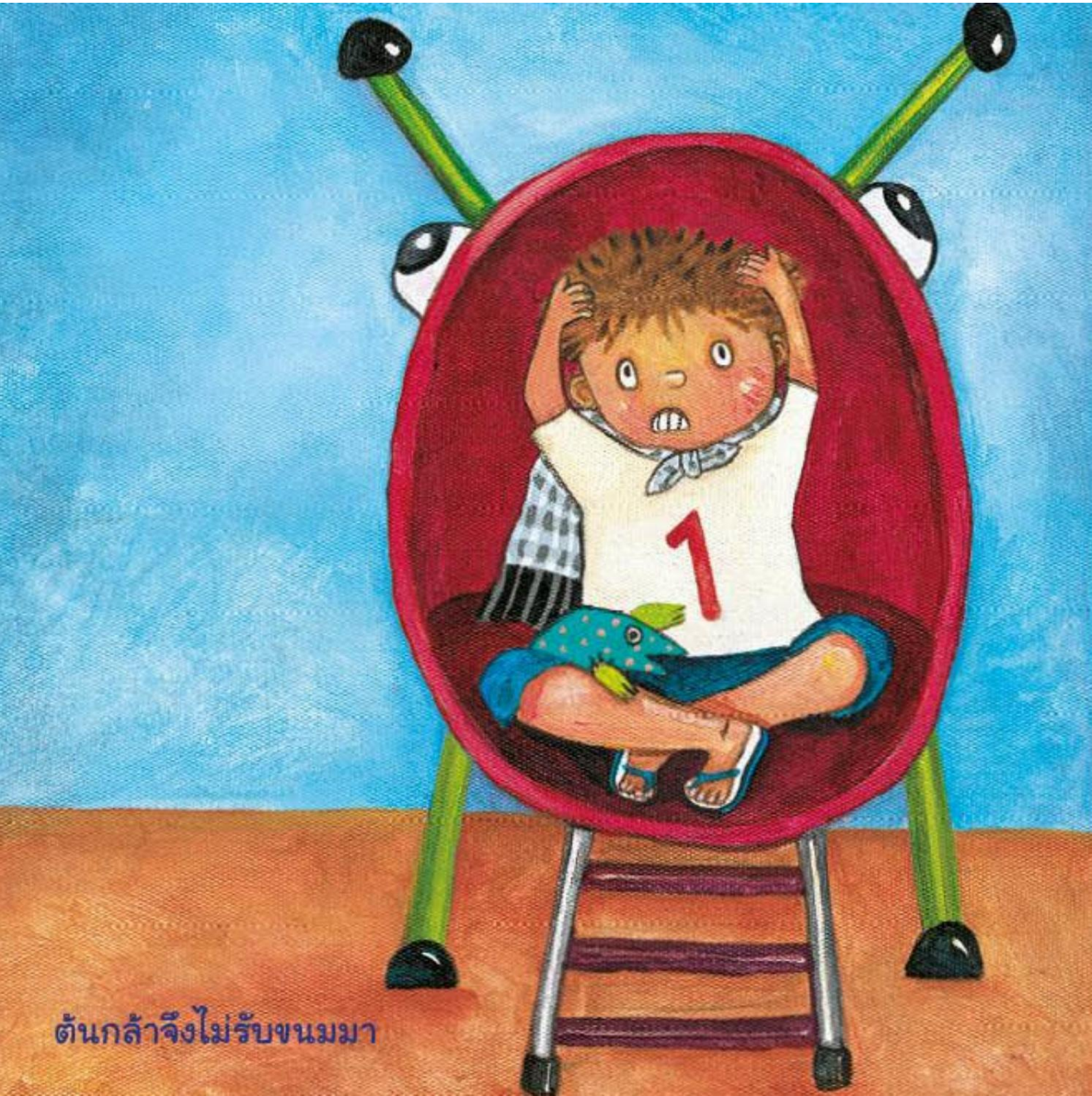
และถ้าต้นกล้าเอางนมของคนแปลกหน้าไปให้เพื่อนๆ กินด้วยล่ะ

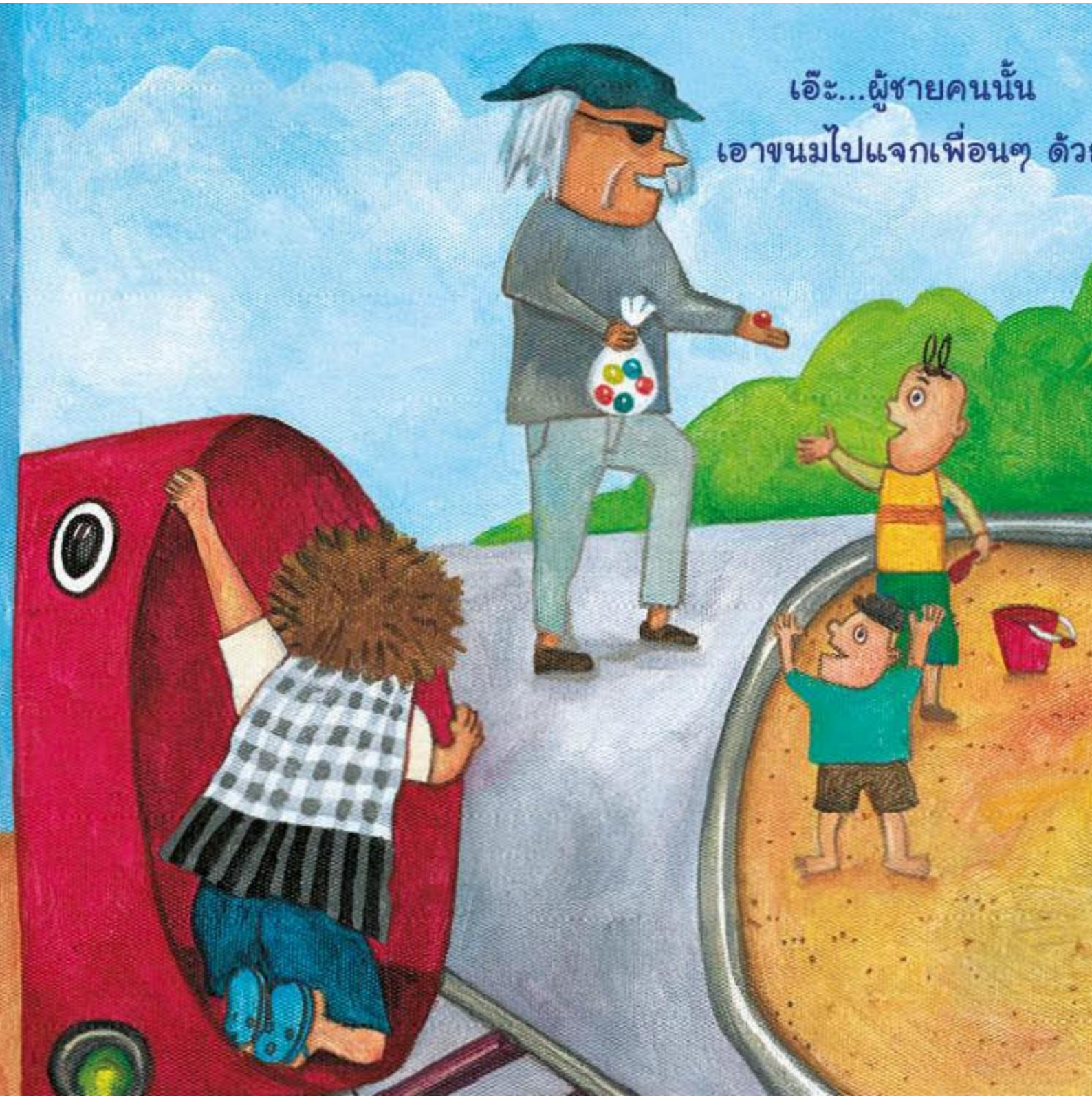

เพื่อนๆ อาจเป็นอันตรายและไม่สบาย

ต้นกล้าจึงไม่รับขนมมา

เอ๊ะ...ผู้ชายคนนั้น
เอางนมไปแจกเพื่อนๆ ด้วย

ไปบอกพวกผู้ใหญ่ให้มาดูคนแปลกหน้าดีกว่า

เมื่อพวกผู้ใหญ่วิ่งมาดู คนแปลกหน้าก็ตกใจ
ทิ้งขนมแล้ววิ่งหนีไป

ตำรวจจับตัวเขามาได้
และบอกว่าขนมในถุงนั้นเป็นอันตราย

พวกผู้ใหญ่และเพื่อนๆ ชมว่าตังกกล้าเป็นผู้กล้าหาญ เพราะรู้จักคิดแก้ปัญหา และปกป้องคนอื่น จากนั้นมาเพื่อนๆ ยอมให้ตังกกล้าเล่นด้วย ถึงแม้บางครั้ง ตังกกล้าจะ खेल เล่นแรง แต่ตังกกล้าก็พยายามเล่นเบาๆ กับเพื่อนๆ

กิจกรรมท้ายเล่ม

- ผู้ใหญ่ต้องให้ข้อมูลแก่เด็กๆ ในการระมัดระวังดูแลตนเอง เช่น ไม่รับของจากคนแปลกหน้า ไม่ยอมไปกับใครโดยไม่บอกพ่อแม่ ฯลฯ
- เปิดโอกาสให้เด็กได้เข้าสังคมที่หลากหลาย เช่น ไปเล่นกับเพื่อน ไปทำกิจกรรมในที่สาธารณะ เป็นต้น โดยอยู่ในสายตาผู้ดูแล
- เมื่อเด็กเผชิญสถานการณ์ใหม่ๆ เปิดโอกาสให้เด็กได้คิด ตัดสินใจ และแก้ปัญหาด้วยตัวเองบ้าง

เทคนิคการอ่านนิทาน

- ผู้ใหญ่ต้องอ่านก่อนที่จะอ่านให้เด็กฟัง
- ทำความเข้าใจเนื้อหา และอารมณ์ของเรื่อง
- อ่านออกเสียงอย่างมีชีวิตชีวา โดยมีหลักดังนี้ ออกเสียงดัง/ออกเสียงเบา/ออกเสียงเร็ว/ออกเสียงช้า/ออกเสียงสูง/ออกเสียงต่ำ/เจียนหรือหยุดเว้นวรรค
- อ่านทุกตัวอักษรหรือทุกคำ เพื่อเด็กๆ จะได้ซึมซับภาษาวรรณกรรมจากนิทาน

หนังสือนิทานชุด “อ่านอุ่นรัก”

